

IgA nefropathie (Ziekte van Berger)

Soort ziekte

Ontsteking van de nierfilters door neerslag van afweerstoffen in de filters.

Wat is IgA nefropathie

IgA nefropathie (IgA=immuunglobuline A=een bepaald soort immuunewit; nefron=nier; pathie=ziekte) is een ziekte waarbij afweerstoffen neerslaan in de nieren. Dit leidt tot ontsteking van de nieren en verminderde nierfunctie. Onder normale omstandigheden maakt het immuunsysteem afweerstoffen aan die het lichaam beschermen bacteriën en virussen. Bij IgA nefropathie is het afweersysteem echter verstoord en slaat het immuunglobuline A (IgA) neer in de nierfilters. Hoe dit precies ontstaat, is niet bekend. Waarschijnlijk spelen erfelijke aanleg en factoren van buitenaf een rol. De ziekte begint vaak tussen het 20^e en 30^e levensjaar en komt 2 maal vaker voor bij mannen dan bij vrouwen.

Wat zijn symptomen en vooruitzichten

Het eerste en belangrijkste symptoom van IgA nefropathie is bloed in de urine. Soms is dit met het blote oog waarneembaar, maar vaker kan het alleen worden aangetoond met behulp van een microscoop of een urine teststrip. Daarnaast is er bij veel patiënten ook eiwit in de urine aanwezig. Dit kan met behulp van laboratoriumtest of een urine teststrip worden aangetoond. Meestal gaat de ziekte ook gepaard met hoge bloeddruk.

De aanwezigheid van bloed en eiwit in de urine is nog niet bewijzend voor IgA nefropathie. De uiteindelijke diagnose kan slechts gesteld worden door een stukje van de nier onder de microscoop te bekijken. Door middel van een prik in de nier onder plaatselijke verdoving (nierbiopsie) kan een klein stukje nierweefsel worden verkregen waarin met behulp van speciale kleuringstechnieken het IgA kan worden aangetoond. Zoals veel nierziekten geeft IgA nefropathie in het begin weinig klachten. Wanneer het ziekteproces echter doorzet, verslechtert de nierfunctie en ontstaan moeheid en malaise. Het beloop van IgA nefropathie varieert sterk. Een belangrijk deel van de patiënten behoudt een goede nierfunctie en zal niets van de ziekte merken. Bij een deel van de patiënten ontstaat op den duur totale nierinsufficiëntie. Soms gebeurt dit al in de loop van weken of maanden.

Behandeling

De ziekte IgA nefropathie kan niet worden genezen. Maar het beloop kan wel gunstig worden beïnvloed door hoge bloeddruk goed te behandelen en eventueel een dieet te volgen. Het verlies van eiwit via de urine kan zoveel mogelijk worden beperkt met medicijnen die de druk in de nierfilters verlagen. Bij een beperkte groep patiënten wordt met medicijnen het afweersysteem beïnvloed. Ook bij stabiele ziekte is het verstandig de nierfunctie levenslang te blijven controleren. Wanneer de nierfunctie verder afneemt, zijn dialyse en niertransplantatie de enige behandelmogelijkheden. Bij een deel van de transplantatiepatiënten slaat ook in de nieuwe nier weer IgA neer.

Met vragen over uw persoonlijke situatie of behandeling kunt u terecht bij uw behandelend arts.